

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ)
ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ»**

Затверджую

В.о. директора комунального закладу
професійної (професійно-технічної) освіти
«Київський професійний коледж
технологій та дизайну»
Наталія ФЕСУН
7 вересня 2023 року

Інструкція № У-41

**з безпеки життєдіяльності для здобувачів освіти
в разі виникнення ускладнених погодних умов**

1. Загальні положення

1.1. Інструкцію з охорони праці для здобувачів освіти розроблено відповідно до Закону України «Про охорону праці» від 14.10.1992р, Положення про організацію навчально-виховного процесу в професійно-технічних навчальних закладах №419 від 30.05.2006р, «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти №1669 від 26.12.2017.

1.2. Інструкція з охорони праці для учнів при ускладненні погодних умов, під час ожеледиці та в період наростання бурульок поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу..

1.3. Всі учасники навчально-виховного процесу повинні знати правила надання долікарської допомоги при характерних ушкодженнях, мати необхідні знання та навички користування медикаментами.

1.4. За цією інструкцією учасники навчально-виховного процесу при настанні ускладнених погодних умов проходять цільовий інструктаж

1.5. Результати інструктажу заносяться в журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці, в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи інструктуючого та учня.

2. Вимоги безпеки життєдіяльності учнів при ускладненні погодних умов:

2.1 Під час ускладнення погодних умов слід бути надзвичайно обачними.

Густі тумани, які бувають в основному в холодну пору року, погіршують видимість на шляхах, створюють перешкоди для роботи різних видів транспорту, сприяють забрудненню повітря. Особливо у період міжсезоння слід бути уважними автомобілістами і дотримуватись простих правил: бути дуже уважними за кермом, не перевищувати швидкість, уникати різких маневрів і гальмувань, дотримуватись належного інтервалу між транспортними засобами.

Із метою запобігання та зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій, які можуть викликати людські жертви та матеріальні збитки, слід звернути увагу на наступне:

2.2 під час ожеледиці:

- Ходіть не поспішаючи, ноги злегка розслабте в колінах, ступайте на всю підошву. Руки мають бути зільні від речей. Пам'ятайте, що поспіх збільшує небезпеку падіння, тому виходьте з будинку неквапом.
- При порушенні рівноваги швидко присядьте – це найбільш реальний шанс втриматися на ногах.
- Падати в ожеледицю слід з мінімальним шкодою для свого здоров'я. Відразу присядьте, щоб знизити висоту. У момент падіння стисніться, напружте м'язи, а доторкнувшись до землі, обов'язково переверніться – удар, спрямований на вас, розтягнеться і втратить свою силу при обертанні.
- Не тримайте руки в кишенях – це збільшує можливість не тільки падіння, але і більш важких травм, особливо переломів.
- Обходьте металеві кришки люків. Як правило, вони вкриті льодом. Крім того, вони можуть бути погано закріплені і перевертатися, що додає небезпеки травмувань.
- Не прогулюйтеся з самого краю проїжджої частини дороги. Це небезпечно завжди, а на слизьких дорогах особливо. Можна впасти та потрапити на дорогу, автомобіль може виїхати на тротуар.
- Не перебігайте проїжджу частину дороги під час снігопаду та у ожеледицю. В ожеледицю значно збільшується гальмівний шлях автомобілів, і падіння перед автомобілем, що рухається, може призвести, в кращому разі, до каліцтва, а то і до загибелі.
- Небезпечні прогулянки в ожеледицю в нетверезому стані. Травми при цьому найчастіше важкі, всупереч переконанню, що людина напідпитку падає завжди вдало. При сніжанні люди не так чутливі до болю і за наявності травми не звертаються своєчасно до лікаря, що спричиняє згодом ускладнення.
- Якщо ви впали і через деякий час відчули біль у голові, в суглобах, нудоту, побачили, що утворилися пухлини – терміново зверніться до лікаря в травм пункт, інакше можливе виникнення ускладнень з неприємними наслідками.

2.3 в період наростання бурульок

- Нестійкі погодні умови – відлига вдень і заморозки вночі та значне нагромадження снігового покриву сприяють активному утворенню бурульок на

покрівлях споруд (особливо старих будинків з похилим дахом), виступаючих архітектурних частинах будинків та великих деревах.

- Пересуваючись містом в період танення льоду, слід бути особливо уважним, проходячи повз будинки чи біля високих дерев, спершу необхідно впевнитись у відсутності загрози падіння льодових наростів.

- По можливості необхідно триматись на відстані 3-5 метрів від будинків та інших споруд, вибираючи найбільш безпечний маршрут руху.

- Ні в якому разі не заходити за спеціальні огорожі поблизу будинків чи дерев.

Будьте обережні, бережіть себе - це запорука безпечного перебування на вулиці при погіршенні погодних умов, особливо у зимовий період

2.4 Снігові замети (хуртовина)

Зимові прояви стихійних сил природи періодко виявляються у снігових заметах внаслідок снігопадів та хуртовин.. Випадання снігу з дощем при зниженій температурі повітря і ураганному зітрі створює умови для зледеніння шляхів, ліній електропередач, зв'язку, контактних мереж електротранспорту, покрівель будівель, різного роду опор і конструкцій, що нерідко викликає їх руйнування.

Особливу небезпеку снігові замети створюють для людей, захоплених у дорозі, далеко від людського житла. Заметені снігом дороги, втрата видимості викликають повну дезорієнтацію на місцевості.

З оголошенням попередження про можливі снігові замети – необхідно обмежити пересування за межами помешкань.

2.5 Сильні морози

При сильних морозах може виникнути гіпотермія – виражене зниження внутрішньої температури тіла. Лікарі радять у морозні дні залишатися вдома. А тим, хто все-таки має працювати, треба запам'ятати основні правила поведінки в сильний мороз, інакше можна отримати обмороження та переохолодження:

одягайтеся багатошарово. Тобто одягніть на себе кілька замість однієї теплої. Це попередить спітніння, яке на морозі небезпечне. Якщо стане жарко завжди можна зняти одну з кофт. Одяг має бути цілком вільним;

захищайте відкриті ділянки шкіри. Не забувайте одягати рукавички, а ніс та вуха захищати шапкою, шарфом, піднятим коміром;

візьміть запасний одяг, якщо плануєте провести цілий день на морозі. Іноді достатньо змінити мокрий одяг на сухий, щоб уникнути переохолодження;

не виходьте на мороз голодним. Обов'язково добре поїжте, краще щось висококалорійне. Замерзли – також з'їжте що-небудь;

заходьте кожні півгодини-годину у тепле приміщення, якщо ви проводите цілий день на вулиці;

по можливості візьміть із собою термос із гарячою кавою, чаєм чи супом;

рухайтесь, аби посилити кровообіг у замерзаючих судинах. Можна пострибати з ноги на ногу-тільки не дуже енергійно, це може зашкодити замерзлим тканинам; не перевтомлюйтесь. Втомлена людина швидше піддається переохолодженню. Не варто рухатись дуже активно, тому що енергія використовується дуже швидко, а сили треба поновлювати.

Категорично забороняється

- торкатися металу голими руками. Метал дуже добре проводить тепло, а отже, миттєво забирас його у вас, і у місці зіткнення може виникнути обмороження. Те саме стосується бензину. Ця рідина дуже швидко обморозити шкіру при зіткненні, а отже під час роботи з подібними матеріалами на морозі неодмінно використовуйте водонепроникні рукавички;
- вживати алкогольні напої, тому що алкоголь розширює судини на поверхні тіла, а це заважає судинам оберігати від тепловтрат внутрішні органи, що призводить до переохолодження. Крім того, алкоголь просто послаблює ваш власний контроль за ситуацією, що заважатиме зберегтися від ушкоджень. Нікотин також згубно впливає на стінки судин.

2.6 Ожеледиця

- кращими для льоду є взуття з підошвами із мікропористої та іншої м'якої основи, без великих каблуків;
- людям похилого віку краще «в слизькі дні» взагалі не виходити з будинку (літні люди отримують дві третини травм саме при падінні);
- прогулянки вагітних жінок в ожеледицю без супроводження є небезпечними для здоров'я;
- ходіть не поспішаючи, ноги злегка розслабте в колінах, ступайте на всю підошву, не тримайте руки у кишенях;
- обходьте металеві кришки люків;
- не прогуляйтеся по самому краю проїжджої частини дороги;
- дуже небезпечні прогулянки в ожеледецю в нетверезому стані;
- не перебігайте проїжджу частину дороги під час снігопаду та в ожеледецю (в цей період значно збільшується гальмовий шлях машини, і падіння перед автомобілем, що рухається, призводить, як мінімум до каліцтв);
- тримайтеся подалі від будинків – ближче до середини тротуару, остерігайтеся бурульок.

2.8 Пожежі

З настанням холодів при обігріві помешкання слід пам'ятати:

- перевіряйте тягу в вентиляційних каналах та побутових газових приладах;
- не залишайте включеними в електромережу побутові та електронагрівальні прилади;
- завжди перевіряйте, чи вимкнули ви газові або електричні плити після приготування їжі;
- користуйтеся тільки справною побутовою технікою та електропроводкою;
- ні за яких обставин не залишайте малолітніх дітей самих вдома без нагляду дорослих.

2.8 В період масових простудних захворювань

- частіше провітрюйте приміщення, це зменшує концентрацію в повітрі нестійких у зовнішньому середовищі вірусів;
- уникайте протягів, оскільки переохолодження послаблює організм;
- не перебувайте без гострої необхідності в місцях великого скупчення людей;
- ретельно мийте руки з милом, особливо перед прийомом їжі;
- більше їжте свіжих фруктів і овочів.

3. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.1. Аварійна та небезпечна ситуація може виникнути через коротке замикання, пожежу електромережі, тощо.

5.2. Якщо сталася пожежа, викликати пожежну частину і приступити до гасіння наявними засобами пожежогасіння.

5.3. При виникненні аварійної ситуації відключити електроприлади від електромережі, не допускати сторонніх осіб в небезпечну зону. Пам'ятати, що електромережу, електрообладнання слід гасити тільки вуглекислотними порошковими вогнегасниками, азбестовими ковдрами, піском. Повідомити про те, що сталася, керівника робіт.

5.4. Виконувати вказівки керівника робіт щодо усунення небезпечної ситуації.

5.5. Якщо є потерпілі, надати їм першу медичну допомогу; при необхідності викликати швидку допомогу.

4.Порядок дій щодо надання першої медичної допомоги потерпілим під час аварії. Послідовність надання першої допомоги:

- усунути дію на організм шкідливих факторів, які загрожують здоров'ю і життю потерпілого (звільнити від дії електричного струму, винести із зараженої території, загасити одяг, що горить, тощо):

- визначити характер і тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя потерпілого і послідовність заходів щодо його рятування;

- вжити потрібних заходів щодо рятування потерпілого в порядку терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, зафіксувати місце перелому, накласти пов'язку та ін.);

- підтримувати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного працівника;

- викликати швидку медичну допомогу чи лікаря або вжити заходів щодо транспортування потерпілого в найближчий медичний заклад.

Допомога потерпілому, надана не медичними працівниками, не повинна заміняти допомогу з боку медичного персоналу і має надаватися лише до прибуття лікаря.

Розробив:

Старший майстер

Олійник Т.А.

Погодив:

Заступник директора з НВП

Шевчук-Сусліна М.С.

